

Pārbaudes darbs

Starptautiskā tirdzniecība

Vārds	Uzvārds
Klase	Datums

1. uzdevums. Iepazīsties ar tabulas datiem un atbildi uz jautājumiem!

Svarīgākās Latvijas eksporta un importa preces 2017. gadā (14 punktu)

Eksports			Imports		
Preces	milj. eiro	% no kopējā daudzuma	Preces	milj. eiro	% no kopējā daudzuma
Elektroierīces	1272,9	11,1	Elektroierīces	1550,2	11,0
Mehānismi	786,5	6,8	Mehānismi	1446,5	10,3
Koks un koka izstrādājumi	1983,6	17,3	Dīzeļdegviela	604,5	4,7
Farmācijas produkti	429,2	3,7	Vieglie automobiļi	559,6	4,3
Kvieši un rudzi	371,7	3,2	Farmācijas produkti	590,1	4,2
Kūdra	164,3	1,4	Mobilie tālruņi	443,2	3,2
Piens, krējums	147,5	1,3	Zāģmateriāli	142,3	1,0
			Piens, krējums	133,9	1,0

Avots: Centrālās statistikas pārvaldes dati.

1.1. Ar divām starptautiskās tirdzniecības teorijām pamato, kāpēc Latvijā attīstīta konkrētā produkta ražošana un eksports! (6 punkti)

1.1.1. Teorija ....., produkts .....,
 ....., jo ..... (3 punkti)

1.1.2. Teorija ....., produkti .....,
 ....., jo ..... (3 punkti)

1.2. Ar starptautiskās tirdzniecības teorijām pamato, kāpēc Latvijai ir izdevīgāk importēt vieglos automobiļus, nevis ražot tos pašiem! (1 punkts)

.....
 .....
 .....

1.3. Pamato, kāpēc tautsaimniecības dalībniekiem koka un koka izstrādājumu eksports ir izdevīgs/neizdevīgs! (3 punkti)

1.3.1. Mežu īpašniekiem ....., jo .....
 .....

- 1.3.2. Koka un tā izstrādājumu pircējiem Latvijā ....., jo .....
- 1.3.3. Apvienotās Karalistes un Zviedrijas mežu īpašniekiem ....., jo .....
- 1.4. Kurām trijām preču grupām ir lielākais īpatsvars eksportā? .....,
..... (1 punkts)
- 1.5. Kurām trijām preču grupām ir lielākais īpatsvars importā? (1 punkts)
....., ..., ...
- 1.6. Aprēķini eksporta vērtību 2017. gadā! (1 punkts) .....
- 1.7. Aprēķini 2017. gada preču neto eksportu! (1 punkts) .....

2. uzdevums.

Iepazīsties ar informāciju un atbildi uz jautājumiem! (15 punktu)

Salīdzinājumā ar neeksportējošiem uzņēmumiem darba ražīguma līmenis eksportējošos uzņēmumos Latvijā ir vidēji par 80% augstāks, nodarbināto – vairāk nekā divas reizes vairāk, algas – par 62% lielākas un kapitāla apjoms uz vienu strādājošo – par 77% lielāks. Latvijas uzņēmumu iesaistīšanās eksportā veicina produktivitātes līmeņa kāpumu vairāk nekā par 23% un paaugstina vidējās algas par līdz pat 8%.

Eksportā iesaistās 6% Latvijas uzņēmumu. Eksportētāju īpatsvars kopējā apgrozījumā ir 55%; aptuveni 33% nodarbināto un 5% lielāko eksportētāju uzņēmumu veido 65% no kopējā eksporta. Latvijas ražotāji palielina darbību apgūtajos tirgos, bet tās tradicionālo tirgu daļas sašaurināšanos pasaules tirdzniecībā kompensē valsts eksportētāju ekspansija jaunos tirgos.

Par eksportu 62,9% norēķinu tiek veikti eiro, 24% – ASV dolāros un 13,1% – citās valūtās, bet par importu – 54,4% – eiro un 42,6% – ASV dolāros. Eksporta īpatsvars Latvijas IKP ir aptuveni 60%, bet Luksemburgas – 223,1%. Augsto tehnoloģiju produkcijas īpatsvars Latvijas eksportā veido tikai 10% (ES vidēji – 18%).

2.1. Uzraksti trīs aprakstā minētās iespējas, kuras īstenojot, varētu būtiski palielināt Latvijas uzņēmumu produktivitāti un konkurētspēju! (3 punkti)

- a) .....
- b) .....
- c) .....

2.2. Kādas trīs pārmaiņas nodarbinātības struktūrā varētu paaugstināt nodarbināto darba samaksu un labklājības līmeni? (3 punkti)

- a) .....
- b) .....
- c) .....

2.3. Aprēķini, kāds Latvijas uzņēmumu īpatsvars (% no kopējā daudzuma) nodrošina 65% eksporta! (3 punkti) .....

.....

2.4.1. Pamato, kura valūtas kursa pārmaiņas visvairāk var ietekmēt Latvijas eksportu un importu! (2 punkti) ....., jo.....

.....

2.4.2. Pamato, kā ASV dolāra kursa paaugstināšanās ietekmēs Latvijas produktu eksportu uz ASV un importu no ASV! (4 punkti)

Eksports ....., jo .....

.....

Imports ....., jo .....

.....

Vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	Punkti
Spēj izmantot starptautiskās tirdzniecības teorijas ražošanas, eksporta un importa struktūras pamatošanā.	7
Prot pamatot tautsaimniecības dalībnieku starptautiskās tirdzniecības izdevīgumu/neizdevīgumu.	3
Apliecina prasmi analizēt starptautiskās tirdzniecības datus un izmantot tos jaunu rādītāju un jaunu atziņu iegūšanā.	7
Apliecina prasmi analizēt informāciju un noteikt, kā iesaistīšanās starptautiskajā tautsaimniecībā veicina produktivitātes un labklājības līmeņa paaugstināšanos.	6
Spēj pamatot, kā valūtas kursu pārmaiņas ietekmē konkurētspēju, eksportu un importu.	6

Vērtēšana										
Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Punkti	1–5	6–9	10–12	13–16	17–19	20–21	22–23	24–25	26–27	28–29